

Branje, knjižnica Math, Random

Vnos podatkov preko tipkovnice

Pretvorbe med podatkovnimi tipi

Razred Math

Ustvarjanje naključnih števil

Podatki

- ❑ Doslej: če smo želeli delati z drugim številom smo
 - popravili program
 - ponovno prevajali
 - izvedba programa
 - ❑ Uporabnik potrebuje izvorno kodo + znanje popravljanja kode in prevajanja
 - ❑ Odslej: Podatek bi radi določili med izvajanjem programa
 - ❑ Vnos podatka s tipkovnico
-

Branje

- ❑ Metoda `ReadLine` razreda `Console`
 - rezultat metode je niz (string)

```
bla = Console.ReadLine();
```
 - Tisto, kar vnesemo, shranimo v spremenljivko `bla` (ta mora biti tipa `String`)
 - ❑ Pretvorba iz niza v celo število, decimalno število, ...
 - POZOR: v nizu mora biti pravilno zapisano celo število, sicer pride pri pretvarjanju do napake!

```
string niz=Console.ReadLine();//niz vnesemo preko tipkovnice
int nizVCelo=int.Parse(niz);//pretvorba niza v celo število
double nizVDouble = double.Parse(niz);//pretvorba v realno št.
//ali
int celoStevilo = Convert.ToInt32(niz);//pretvorba v celo št.
//pretvorba niza v realno število
double realnoStevilo = Convert.ToDouble(niz);
```
-

Branje - zgled

- Napišimo program, ki omogoča, da uporabnik vnese dvomestno število, program pa temu številu zamenja desetice in enice!

```
int stevilo, enice, desetice, novoStevilo;

Console.Write("Dvomestno število: ");
string podatek = Console.ReadLine();
stevilo = int.Parse(podatek);
//ali stevilo=Convert.ToInt32(podatek);
enice = stevilo % 10;
desetice = stevilo / 10;
novoStevilo = enice * 10 + desetice;

Console.WriteLine("Iz števila " + stevilo + " smo naredili
novo število "+ novoStevilo);
```

Branje - zgled

- Ali so naslednji stavki redu, ali gre za napako?
 - ```
bla = "125";
blo = "23";
x = int.Parse(bla + blo);
```
  - Napišite program, ki prebere cela števila a, b, c in x ter izračuna vrednost polinoma  $ax^2 + bx + c$ . Poskrbite za lep izpis.
-

# Branje - zgled

---

- Trgovsko podjetje Trgovec s.p. je hotelo veliko zaslužiti, zato je podražilo izdelke za 30%. Ker blaga po tako visoki ceni ni moglo prodati, je ceno znižalo za 25%. Kolikšna je nova cena izdelka? Začetno ceno izdelka vnesite preko tipkovnice.
-

# Pretvarjanje celega števila v niz

---

- Iz `int` v `string`: več načinov
  - `int + ""` dobimo `string`
  - Z metodo `Convert.ToString(x)`: `x` je lahko število poljubnega tipa, ali pa spremenljivka poljubnega tipa
  - Z metodo `ToString()`

```
string niz=12+""; //uporaba operatorja +
string niz1 = Convert.ToString(12);
int i = 13;
string nizI = Convert.ToString(i);
string nizI1 = i.ToString();
```

Pretvorba realnega števila v niz

- Iz `double` v `string`: več načinov
  - `double + ""` dobimo `string`
  - Z metodo `Convert.ToString(x)`: `x` je lahko število poljubnega tipa, ali pa spremenljivka poljubnega tipa
  - Z metodo `ToString()`

```
string niz=12+""; //uporaba operatorja +
string niz1 = Convert.ToString(12.67);
double x = 13.5647;
string nizX = Convert.ToString(x);
string nizX1 = x.ToString();
```


Pretvorba realnega števila v celo

- Kako iz števila tipa `double` narediti število tipa `int`?
  - Če želimo odrezati decimalke
    - `12.465` v `12`
    - `349.998` v `349`
    - pred izrazom uporabimo `(int)`
  - `(int)349.998` je `349`
  - `(int)(4.3*8)` je `34`
  - `(int)Math.PI` je `3`

  - Kaj pomeni izraz `x - (int)x` ?
-

Razred Math

- Vsebuje konstanto PI in matematične funkcije: tule je tabela najpomembnejših

Konstanta	Pomen
PI	Iracionalno število PI.
Metoda	Pomen
Abs	Absolutna vrednost.
Acos	Arkus Kosinus – kot (v radianih) , katerega kosinus je argument metode.
Asin	Arkus Sinus – kot, katerega sinus je argument metode.
Atan	Arkus Tangens – kot, katerega tangens je argument metode.
Cos	Kosinus kota.
Max	Metoda vrne večjega izmed dveh števil, ki nastopata kot argument metode.
Min	Metoda vrne manjšega izmed dveh števil, ki nastopata kot argument metode.
Pow	Metoda za izračun potence.
Round	Zaokroževanje.
Sqrt	Kvadratni koren.
Tan	Tangens.
Truncate	Celi del števila (odrežemo decimalke, rezultat je celo število!).

Naključna števila

- ❑ Razred Random( )
- ❑ Ustvarjanje naključnega celega števila

```
//inicializacija generatorja naključnih števil
Random naklj = new Random();
//naključno nenegativno celo število
int poljubnoCelo=naklj.Next();
//naključno celo število med 0 in 100
int celoMed0In100 = naklj.Next(101);

int celoMed10In20 = naklj.Next(1, 11) + 10;
```

Naključna števila

- ❑ Razred `Random()`
  - ❑ Ustvarjanje naključnega realnega števila: metoda `NextDouble()` – metoda je brez parametra!
    - Dobimo število tipa `double` z intervala `[0.0, 1.0)`
    - `6 * (new Random().NextDouble())` – dobimo decimalno število z intervala `[0,6)`
    - `(int) (6 * (new Random().NextDouble()))` – dobimo število iz množice `{0, 1, 2, 3, 4, 5}`
    - Torej

```
int kocka = 1 + (int) (6 * (new Random().NextDouble()))
```
-

Zgled - loto

- Ali je res verjetnost, da bo na lotu (kjer se izžreba 7 števil med 1 in 39) verjetnost, da bodo izžrebana števila 15, 19, 23 in 24 enaka 0.0004? Napiši program, ki izračuna verjetnost.

- Verjetnost: število "dobrih" možnosti / število vseh možnosti
- Dobre možnosti: naša 4 števila + 3 poljubna
- Verjetnost, da bodo na lotu izžrebana dana štiri števila je enaka A/B

- $A = \text{število načinov, na katerega lahko izmed } 35 = 39 - 4 \text{ števil izberemo } 3 = 7 - 4 \text{ števila} = \frac{35 * 34 * 33}{(1 * 2 * 3)}$;

- $B = \text{število načinov, na katerega lahko izmed } 39 \text{ števil izberemo } 7 \text{ števil.}$

- Število načinov, na katerega lahko izmed n števil izberemo k števil je enako

$$n * (n-1) * (n-2) * \dots * (n - k + 1) / (1 * 2 * \dots * k)$$

- Na primer, če je $n = 5$ in $k = 3$, potem je odgovor $5 * 4 * 3 / (1 * 2 * 3) = 10$.
  - **Problem:** število $39 * 38 * 37 * 36 * 35 * 34 * 33$ je večje od največjega dovoljenega celega števila v C#!!!
-

Zgled – loto: rešitev v C#

```
string odgovor;
ulong A = 35 * 34 * 33 / (1 * 2 * 3);

//double B = (39 * 38 * 37 * 36 * 35 * 34 * 33) /
// (1 * 2 * 3 * 4 * 5 * 6 * 7); //Takole NE GRE!!!

double B = ((39 * 38 * 37 * 36 * 35) / (1 * 2 * 3 *
 4 * 5 * 6 * 7)) * 34 * 33;

odgovor = "Verjetnost je " ;
odgovor = odgovor + A / B;
Console.WriteLine(odgovor);
```

Vaja – povprečna vrednost

- Napiši program, ki ustvari tri naključna trimestna cela števila in izračuna ter izpiše njihovo povprečje, zaokroženo na dve decimalki!
-

Vaja – koti v pravokotnem trikotniku

- Napišimo program, ki od uporabnika zahteva vnos obeh katet pravokotnega trikotnika, ter nato izračuna in izpiše hipotenuzo, ter vse tri notranje kote tega trikotnika!

```
Console.Write("Kateta a: ");
double katetaA = Convert.ToDouble(Console.ReadLine());
Console.Write("Kateta b: ");
double katetaB = Convert.ToDouble(Console.ReadLine());
double hipotenuza = Math.Sqrt(katetaA * katetaA + katetaB *
 katetaB);
Console.WriteLine("Hipotenuza: " + Math.Round(hipotenuza,3));//izpis
 zaokrožimo na 3 decimalke

//izračun kota alfa: upoštevamo, da je sin(alfa)=katetaA/hipotenuza
double alfa = Math.Asin(katetaA / hipotenuza);//kot v RADIANIH
alfa = alfa * 180 / Math.PI;
double beta = Math.Asin(katetaB / hipotenuza);//kot v RADIANIH
beta = beta * 180 / Math.PI;
Console.WriteLine("Kot alfa: " + alfa+" stopinj");
Console.WriteLine("Kot beta: " + beta+" stopinj");
```

Vaje

- Napiši program, ki ustvari cela števila x , a , b , c (tipa `int` z intervala od -10 do $+10$) in izračuna vrednost polinoma $ax^2 + bx + c$.
  - Metka trdi naslednje: če poljubno dvomestno število obrnemo in ga odštejemo od prvotnega števila, je dobljena razlika deljiva z 9 . Tako je npr. $38 - 83 = -45$ res deljivo z 9 . Da bi preveril njeno trditev, generiraj naključno dvomestno število in izpiši dobljeno razliko ter ostanek pri deljenju z 9 !
  - Sestavi program, ki izpiše, koliko pik na kocki je padlo ob metu (torej ob zagonu programa).
-